

**VII. MÜLKİYE
ULUSLARARASI
İLİŞKİLER
KONGRESİ**

**CUMHURİYETİN
YÜZÜNCÜ
YILINDA
TÜRK DIŞ
POLİTİKASI**

Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi
12-13 Ekim 2023

Bildiri Özetleri Kitabı

Ankara, 2023

ISBN:

© Copyright: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi 2023

ANKARA ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI NO:
A.Ü. SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ YAYINLARI NO:

VII. MÜLKİYE ULUSALARARASI İLİŞKİLER KONGRESİ

CUMHURİYETİN YÜZÜNCÜ YILINDA TÜRK DIŞ
POLİTİKASI

12 - 13 EKİM 2023

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

Ankara Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi
Uluslararası İlişkiler Bölümü

Ankara, 2023

(Çevrimiçi Yayınlanma Tarihi: 27 Ekim 2023)

Düzenleme Kurulu

Nuri YEŞİLYURT (Kongre Sorumlusu)

Ahmet AKÇAM

Sami EKER

Ahmet Berat GÖR

Selim ÖTERBÜLBÜL

Haldun Osman YÜRÜMEZ

Tuğba YÜRÜK EKŞİOĞLU

Merve YAVUZ

Zeynep FIRAT

Hakem Kurulu

Atay AKDEVELİOĞLU, Ankara
Üniversitesi

Gökhan ERDEM, Ankara Üniversitesi

Başaran AYAR, Ankara Üniversitesi

Klevis KOLASI, Ankara Üniversitesi

Çınar ÖZEN, Ankara Üniversitesi

Melek FIRAT, Ankara Üniversitesi

Erdem DENK, Ankara Üniversitesi

Nuri YEŞİLYURT, Ankara Üniversitesi

Erel TELLAL, Ankara Üniversitesi

Özge ÖZKOÇ, Ankara Üniversitesi

Ferhat DURMAZ, Ankara Üniversitesi

Özlem KAYGUSUZ, Ankara Üniversitesi

Funda KESKİN ATA, Ankara Üniversitesi

Selim ÖTERBÜLBÜL, Ankara Üniversitesi

Bilim Kurulu

Atay AKDEVELİOĞLU, Ankara
Üniversitesi

Klevis KOLASI, Ankara Üniversitesi

Ayşegül SEVER, Marmara Üniversitesi

Melek FIRAT, Ankara Üniversitesi

Çağrı ERHAN, Altınbaş Üniversitesi

Meliha Benli ALTUNIŞIK, Orta Doğu
Teknik Üniversitesi

Çınar ÖZEN, Ankara Üniversitesi

Mustafa AYDIN, Kadir Has Üniversitesi

Engin BERBER, Ege Üniversitesi

Nuri YEŞİLYURT, Ankara Üniversitesi

Erdem DENK, Ankara Üniversitesi

Özge ÖZKOÇ, Ankara Üniversitesi

Erel TELLAL, Ankara Üniversitesi

Özlem KAYGUSUZ, Ankara Üniversitesi

Funda KESKİN ATA, Ankara Üniversitesi

Özlem TÜR, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Gencer ÖZCAN, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Sinem ÜNALDILAR, Ege Üniversitesi

Gökhan ERDEM, Ankara Üniversitesi

Timuçin KODAMAN, Isparta Süleyman
Demirel Üniversitesi

Hasan Ali KARASAR, Kapadokya
Üniversitesi

Yelda ONGUN, Başkent Üniversitesi

KONGRE PROGRAMI

BİRİNCİ GÜN 12 EKİM 2023 PERŞEMBE

Açılış Konuşmaları	10:00-10:30	Aziz Köklü Salonu
Nuri Yeşilyurt Uluslararası İlişkiler bölümü Kongre Sorumlusu		
Melek Fırat Uluslararası İlişkiler Bölümü Başkanı		
Orhan Çelik Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı		
Necdet Ünüvar Ankara Üniversitesi Rektörü		

Açılış Oturumu	10:30-12:00	Aziz Köklü Salonu
Oturum Başkanı: Çınar Özen		
Ersel Aydınlı Bilkent Üniversitesi		
Ayşegül Sever Marmara Üniversitesi		
Erdem Denk Ankara Üniversitesi		

12:00-13:00 Öğle Arası

Oturum I	13:00-14:30	Aziz Köklü Salonu
Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinin Güncel Dinamikleri ve Geleceği (Düzenleyen: İktisadi Kalkınma Vakfı)		
Oturum Başkanı: Sinem Akgül-Açıkmeşe		
Sanem Baykal	Türkiye-AB İlişkileri: Mevcut Çerçeve ve İşleyiş Modaliteleri Devam Edebilir mi? Etmeli mi? Ne Zaman, Ne Şekilde ve Nasıl Değişebilir?	
Çiğdem Nas	Türkiye'nin AB Süreci, Dış Politika ve Kimlik İlişkisi	
İnan Rüma	Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinin Siyasal-İktisadi	
Özgehan Şenyuva	Türk Gençlerinin Avrupa Birliği Algıları Üzerine Kısa bir İnceleme	

Oturum II	13:00-14:30	Salon: 217
Türkiye-İsrail İlişkileri'ne 100 Yıllık Bakış (Düzenleyen: Özlem Tür)		
Oturum Başkanı: Ayşe Ömür Atmaca		
Özlem Tür	Kimlik, Milli Çıkar ve Soğuk Savaşın Gölgesinde Türkiye ve Filistin Meselesi: 1923-1949	
Özüm Uzun	Kimlik ve Dış Politika: Soğuk Savaş Yıllarında Türkiye-İsrail İlişkileri	
Ayşe Ömür Atmaca	Soğuk Savaş Sonrası Türkiye-İsrail İlişkileri	
Tuğçe Ersoy-Ceylan	21. Yüzyılda Türkiye-İsrail İlişkilerinin Seyri: Kırılmadan Normalleşmeye	

Oturum III	13:00-14:30	Salon 218
Oturum Başkanı: Erel Tellal		
Mehmet İlber Çoban	Türk Dış Politikası Yazımında Analiz Seviyesi Sorunsalı: Türk-Rus İlişkileri Örneği (2003-2023)	
Muzaffer Ercan Yılmaz	Cumhuriyetin Yüzyüncü Yılında Türkiye-Rusya İlişkileri	
Kamala Valiyeva	Rus ve Türk Dünyaları: Çatışan Stratejik Vizyonlar mı, Bir Arada Var Olma Fırsatı mı?	
Başaran Ayar	Rusya Federasyonu'nda Türkiye Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi	

Oturum IV	13:00-14:30	Salon 219
Oturum Başkanı: Ersel Aydınlı		
Cansu Güleç Aras	Birey Düzeyi Çerçevesinden Dış Politikayı Yorumlamak: Türk Dış Politikası'nda Turgut Özal Faktörü	
Evren Küçük	Ecnebiperestlikten Monşerliğe: Türk Diplomatlarına Bakış Üzerine Genel Bir Değerlendirme	

Oturum V	13:00-14:30	Salon 221
Oturum Başkanı: Ayşegül Sever		
Burçin Canar	Soğuk Savaş Sonrası Türkiye-ABD İlişkilerinde Karadeniz	
Ali Şevket Ovalı	Türk-Amerikan İlişkilerinde Yerleşik Kriz Dönemi (2013-2023)	
Nur Çetinoğlu Harunoğlu, Tuncer Beyribey	İktidar Mücadeleleri ve Öznellik İnşası Bağlamında Türkiye- ABD İlişkilerini Anlamlandırmak (2002-2016)	

14:30-15:00 Çay/Kahve Molası

Oturum VI	15:00-16:30	Aziz Köklü Salonu
Feminist Dış Politika, Eleştirel Güvenlik ve Kadın (Düzenleyen: Zuhul Yeşilyurt Gündüz)		
Oturum Başkanı: Zuhul Yeşilyurt Gündüz		
Zuhul Yeşilyurt Gündüz	Uluslararası İlişkiler: Feminist Dış Politika ve Süregelen Barış Arayışı	
Selver Şahin	Siyasi Rejim ve Toplumsal Cinsiyet Eşit(siz)liği: İstanbul Sözleşmesi Bağlamında Türkiye’de Toplumsal Çatışma İncelemesi	
Gizem Bilgin Aytaç, Burak Hacıoğlu	Türk Dış Politikasına Eleştirel Bir Analiz: 2015 sonrası Suriye’de Sınır Ötesi Askeri Müdahaleler ve Yeni İnsancıl Politikalar	
Burcu Sarı Karademir	Toplumsal Cinsiyet Körü Afet Yönetişimi: Uluslararası Çerçeveler ve Türkiye’nin Afet Yönetimi	

Oturum VII	15:00-16:30	Salon 217
Cumhuriyet’in Yüzüncü Yılında Türk Dış Politikasına Farklı Bakışlar (Düzenleyen: İstanbul Aydın Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü)		
Oturum Başkanı: Levent Ürer		
Tuğçe Kafdağlı Kuru	Türkiye’nin Dış Politika Krizlerinde Koalisyon Hükümetlerinin Karar Alma Süreçleri	
Levent Ürer	Wilson İlkelerinin Cumhuriyet Kuruluş Felsefesine Etkileri	
Tarık Oğuzlu	Yapısalcı Gerçekçilik Perspektifinden Cumhuriyetin Yüz Yıllık Dış Politika Performansı	
Filiz Katman	Teknoloji, İklim ve Enerji: Türk Dış Politikasında Çağdaş Fırsatlar ve Tehditler	

Oturum VIII	15:00-16:30	Salon 218
Oturum Başkanı: Özge Özkoç		
Gökhan Erdem	CHP’nin Demokratik Sol İdeolojisi ve 42. Hükümet Döneminde Dış Politika: Teori ve Pratik	
Umut Bekcan	Türk Dış Politikasının Partiler Üstü Niteliği Üzerine Bir Değerlendirme	

Oturum IX	15:00-16:30	Salon 219
Oturum Başkanı: Çınar Özen		
Emre Feyzi Çolakoglu	Türk Harp Sanayiinde Bir Dönüm Noktası: Kıbrıs Sorununun Türk Ordusu Üzerindeki Etkisi, 1960-1974	
Hasan Selim Özertem	Türk Dış Politikasında Büyük Strateji ve Türk Savunma Sanayiinin Dönüşümü: Fırsatlar ve Sınırlılıklar	
Atay Akdevelioğlu	Türkiye’nin Nükleer Silah Politikası	
Ali Bilgin Varlık	Türkiye’nin Katıldığı Uluslararası Askerî Harekâtlar	

Oturum X	15:00-16:30	Salon 221
Oturum Başkanı: Seriyе Sezen		
Ferhat Durmaz	2010'lu Yıllarda Türk Dış Politikasında Asya-Pasifik Açılımı: Temel Motivasyonlar, Stratejik Hedefler ve Uygulamaya Yansımaları	
Selim Öterbülbul	Türk Dış Politikasında Açılım Diplomasisi ve "Yeniden Asya Girişimi"	
Özenç Kıvanç Demir	Türkiye'nin AKP Döneminde Afrika'da İzlediği Politika Alt- Emperyalist midir?	
Tuğçe Kelleci	Türk Dış Politikasında Anti-Kolonyal Söylem: Afrika Örneği	

16:30-17:00 Çay/Kahve Molası

Oturum XI	17:00-18:30	Aziz Köklü Salonu
Arap Ülkelerinin Dış Politikaları ve Türkiye (Düzenleyen: Meliha Benli Altunışık)		
Oturum Başkanı: Meliha Benli Altunışık		
Meliha Benli Altunışık	Bölgesel Politika Bağlamında Mısır Dış Politikası ve Türkiye	
Özlem Tür	Bölgesel ve Küresel Siyasetin Odağında Suriye Dış Politikası ve Türkiye ile İlişkileri	
Tunahan Yıldız	Zafiyet ile Telifi Arasındaki Irak Dış Politikasında Türkiye	
Nur Köprülü	2011 Arap Ayaklanmaları Sonrası Ürdün - Türkiye İlişkileri: Fırsatlar ve Zorluklar	

Oturum XII	17:00-18:30	Salon 217
Türk Dış Politikasının 21. Yüzyıldaki Metamorfozu: Fırsatlar ve Zorluklar (Düzenleyen: Nergiz Özkural Köroğlu)		
Oturum Başkanı: Ali Faik Demir		
Selin Karana	Türkiye'nin Latin Amerika Aktivizmi: Türkiye-Venezuela İlişkileri	
Burç Aka	Türk Dış Politikasının Yeni Doktrini: Girişimci ve İnsani Dış Politika	
Nergiz Özkural Köroğlu, Fatih Özgüven	Ukrayna'ya Yönelik Türk Dış Politikası: Karadeniz'de Statükonun Korunması	
Doğan Demirkıran, Ali Faik Demir	Türkiye'nin Ortadoğu'daki Arabuluculuk Girişimleri: Süreklilik ve Değişim	

Oturum XIII	17:00-18:30	Salon 218
Oturum Başkanı: Funda Keskin Ata		
Harun Koçak	Türk Dış Politikasında Uluslararası Yargı Organlarına Güven(sizlik)	
Dilek Ağa	1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Öncesi ve Sonrasında Türkiye'nin Politikaları: Kayıplar ve Kazanımlar	
Gülâyşe Ülgen Türedi	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye Geçiş Dönemi Adaleti Karnesi	
Fırat Yıldız	Uluslararası İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye Cumhuriyeti: 1923 - 2023	

Oturum XIV	17:00-18:30	Salon 219
Oturum Başkanı: Ferhat Durmaz		
Betül Özyılmaz Kiraz	Güç, Söylem ve Eylem Üçgeninde Türkiye'nin Prestij Politikası (2015-2023)	
Mesut Aslan	Yeni Medya Alanında Denge Politikası Dijital Medya'da Türkiye Modeli	
Yelda Erçandırılı	Geç Kapitalizm, Ekolojik Emperyalizm ve Bölgesel Hegemonya: Türk Dış Politikasının Eko-Marksist Analizine Doğru	

Oturum XV	17:00-18:30	Salon 221
Oturum Başkanı: Orhan Gafarlı		
Osman Ercan	21. Yüzyıl Türk Dış Politikasında Transkafkasya	
Ahmet Özdemir	Enerji Bağlamında Türkiye'nin Türkmenistan Politikası (1991- 2023)	

İKİNCİ GÜN

13 EKİM 2023 CUMA

Oturum XVI	10:30-12:00	Salon 217
Türk Dış Politikasında Kadınlar Nerede? (Düzenleyen: Dış Politikada Kadınlar)		
Oturum Başkanı: Sinem Akgül-Açıkmeşe		
Zeynep Alemdar	Aktörlerini Unutan Dış Politika: Kadınlar Nerede?	
Burcu Özdemir- Sarıgil	Cumhuriyetin Sefireleri: Türk Diplomasisinde İş Bölümü, Temsil ve Toplumsal Cinsiyet	
Deniz Şenol Sert	Dış Politika Konusu Olarak Göç ve Toplumsal Cinsiyet	

Oturum XVII	10:30-12:00	Salon 218
Oturum Başkanı: Başaran Ayar		
Kadri Kaan Renda, Ali Onur Özçelik, Hüsrev Tabak	Ukrayna Savaşı Süresince Avrupa Birliği'ne Karşı Durmak: AB'nin Rusya'ya Yaptırımlarına Türkiye'nin İtirazları	
Doğuş Sönmez, Ali Faik Demir	Lider Diplomasisi Bağlamında Türk-Rus İlişkileri: İki Ülke, İki Dönem, Dört Lider	

Oturum XVIII	10:30-12:00	Salon 219
Oturum Başkanı: Gökhan Erdem		
Mehmet Sait Dilek	Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesinde İngiliz Stratejisi Üzerine Genel Bir Değerlendirme	
Ali Servet Öncü	İkinci Dünya Savaşı Öncesi Türkiye-İngiltere Yakınlaşması: Akdeniz İttifakı	
Çağrı Erhan	1939 Türk-İngiliz-Fransız İttifakı Ne Zaman Sona Erdi?	
Murat Demirel	İkinci Dünya Savaşı Sürecinde Türk Dış Politikasındaki Denge Siyasetinin Anatomisi	

Oturum XIX	10:30-12:00	Salon 221
Oturum Başkanı: Erdem Denk		
Aşlıgül Sarıkamış Kaya	Türkiye'nin Kalkınma Yardımları ve Yeni Bağışçı (Donör) Ülke Rolü	
Şerif Onur Bahçecik	Türkiye'nin Dış Yardımları: Ne Kadar Özgün?	
Ceren Urcan	Dış Politika Aracı Olarak Teknik İşbirliği: Türkiye-Brezilya Karşılaştırması	
Pelin Aliyev, Göktuğ Çalışkan	Türkiye'nin Afrika'daki Gıda Diplomasisi Faaliyetleri: Sahel Örneği	

12:00-13:00 Öğle Arası

Oturum XX	13:00-14:30	Salon 217
Yüzüncü Yılında Cumhuriyet Diplomasisinin Yeni Araçları (Düzenleyen: Burç Aka, Tolga Bilener)		
Oturum Başkanı: Faruk Sönmezoğlu		
Burç Aka	Türk Dış Politikasının Yeni Bir Finansal Etki Aracı: Dış Yardım	
C. Akça Ataç	Diplomaside Yeni Arayışlar: Çevrimiçi Türkiye	
Tolga Bilener	Türk Dış Politikasında Yeni Bir Araç Olarak Savunma Sanayi: Fırsatlar ve Riskler	
Can Donduran	Türk Diplomasisinde Yükselen Aktivizm ve Arabuluculuk: Uygulama Odaklı Yaklaşımdan Düşünsel Boyuta Geçiş	

Oturum XXI	13:00-14:30	Salon 218
Oturum Başkanı: Fırat Yıldız		
Mahmut Mazlum	Geçici İşçilerden Diasporaya: Türk Dış Politikası ve Almanya'daki Türkler	
Sibel Utar	Türkiye'de Sınır Politikalarının Dönüşümü: Vize Rejiminin Liberalleşmesinin Türkiye'ye Yönelen Uluslararası Göç Üzerindeki Etkileri	
Tülin Yanıkdağ	Göç Sorunu Çerçevesinde Türkiye-Yunanistan İlişkileri: Krizler, Anlaşmazlıklar ve İnsan Hakları İhlalleri	

Oturum XXII	13:00-14:30	Salon 219
Oturum Başkanı: Özlem Kaygusuz		
Baybars Ögün	Cumhuriyetin Kuruluş Döneminin Büyük Stratejisi: Türk Dış Politikasına Yön Veren Planlar, İlkeler ve Davranışların Analizi	
Yasin Gülyüz	İki Savaş Arası Dönemde Türkiye'nin Güvenliğinin İçi ve Dışı: Tehditler ve "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" Politikası	
Emrah Özdemir	Cumhuriyetin 100. Yılında Türk Dış Politikası ve Askeri Kültüründe Kore Harbi'nin Etkileri	
K. Onur Unutulmaz, Gürol Baba	Türk Dış Politikasında Güvenikleştirme: Aktörler, Araçlar, Amaçlar	

Oturum XXIII	13:00-14:30	Salon 221
Oturum Başkanı: Selim Öterbülül		
Bayram Sinkaya	Türkiye - İran İlişkilerinde Yüzyıllık Komşuluk Kültürü	
Onur Ağkaya	2010'lardan Günümüze Türkiye'nin Latin Amerika Politikası: 'Uzak Komşuluk' Arayışı mı; 'Çıkmaz Sokak' mı?	
Ayşegül Er Karakaş	2015-2019 Yılları Arasında Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinde Yaşanan Değişimin Söylem Analiziyle İncelenmesi	
Yasin Atıoğlu	Lübnan'da Yükselen Türkiye Karşıtı Söylemler Üzerine Bir Değerlendirme	

14:30-15:00 Çay/Kahve Molası

Oturum XXIV	15:00-16:30	Salon 217
Cumhuriyetin Diplomatları: Demokrat Parti Döneminden Bugüne (Düzenleyen: Özge Özkoç)		
Oturum Başkanı: Melek Fırat		
Can Umut Çiner	Kamu Personel Yönetimindeki Değişim Çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı'nın Memuriyet Kategorileri	
Pınar Çağlayan	Demokrat Parti Döneminden 12 Eylül Askeri Darbesine Dışişleri Bakanlığı'nın Personel Yapısındaki Değişimin Temel Dinamikleri	
Özge Özkoç	Dışişleri Bakanlığı Personel Rejiminin Dönüşümü: 1980 Askeri Darbesinden 2010 Teşkilat Yasasına	
Nuri Yeşilyurt	Herkes Diplomat Olabilir ama Her Diplomat Büyükelçi Olamaz: 2010 sonrası Türk Dışişleri Bakanlığı Personel Rejimi	

Oturum XXV	15:00-16:30	Salon 218
Turizm Politikaları Açısından Türkiye ile Asya Pasifik Devletleri Arasındaki İlişkiler: Avustralya, Japonya ve Çin Örnekleri (Düzenleyen: M. Onur Gülbahar, E. Ozan Aksöz, Fulya Köksoy)		
Oturum Başkanı: M. Onur Gülbahar		
M. Onur Gülbahar	Turizm Alanında Türkiye-Avustralya İlişkileri	
Fulya Köksoy	Turizm Alanında Türkiye-Çin İlişkileri	

Oturum XXVI	15:00-16:30	Salon 219
Oturum Başkanı: Klevis Kolasi		
Altuğ Günal	Türk Dış Politikası'nda Kıbrıs'a Dair Literatürün Değerlendirilmesi	
Bezen Coşkun	Türkiye'nin Doğu Akdeniz Politikasının Yüz Yılı: Bir Orta Güç Olarak Türkiye'nin Neoklasik Realist Bir Analizi	
Arda Özkan, Levent Kırval	Türkiye ile Yunanistan'ın Karşılaştırmalı Deniz Üstünlüğü Analizi	

Oturum XXVII	15:00-16:30	Salon 221
Oturum Başkanı: Atay Akdevelioğlu		
Ü. Gülsüm Polat	Eski Tecrübeler ve Yeni Aktörler: Türkiye'nin Suriye ve Irak'a Dair Algıları (1925)	
Onur Kaya	Türkiye'nin Stratejik Hesaplarını Anlamak: Bağdat Paketi'nden CENTO'ya Dönüşümün Bölgesel İlişkilere Yansıması	
Tuğçe Uraler	İki İç Savaş Arası Dönemde Türkiye-Suriye İlişkileri	

Kapanış Konuşması	17:00-18:00	Konferans Salonu
Kolaylaştırıcı: Melek Fırat		
İlhan Uzgel Ankara Üniversitesi (E.)		

KATILIMCI LİSTESİ

Ahmet Özdemir, Doktora Adayı, *Trakya Üniversitesi*
Ali Bilgin Varlık, Doç. Dr., *İstanbul Arel Üniversitesi*
Ali Faik Demir, Doç. Dr., *Galatasaray Üniversitesi*
Ali Onur Özçelik, Doç. Dr., *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*
Ali Servet Öncü, Doç. Dr., *Atatürk Üniversitesi*
Ali Şevket Ovalı, Prof. Dr., *Dokuz Eylül Üniversitesi*
Altuğ Günal, Doç. Dr., *Ege Üniversitesi*
Arda Özkan, Dr. Öğr. Üy., *Ankara Üniversitesi*
Aslıgül Sarıkamış Kaya, Dr. Öğr. Üy., *Selçuk Üniversitesi*
Atay Akdevelioğlu, Dr. Öğr. Üy., *Ankara Üniversitesi*
Ayşe Ömür Atmaca, Doç. Dr., *Hacettepe Üniversitesi*
Ayşegül Er Karakaş, Doktora Adayı, *Ankara Üniversitesi*
Ayşegül Sever, Prof. Dr., *Marmara Üniversitesi*
Başaran Ayar, Öğr. Gör. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Baybars Ögün, Arş. Gör. Dr., *Kırşehir Abi Evran Üniversitesi*
Bayram Sinkaya, Doç. Dr., *Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*
Betül Özyılmaz Kiraz, Doç. Dr., *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Bezen Coşkun, Doç. Dr., *TED Üniversitesi*
Burcu Özdemir Sarıgil, Dr., *Bilkent Üniversitesi*
Burcu Sarı Karademir, Dr., *TED Üniversitesi*
Burç Aka, Prof. Dr., *Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi*
Burçin Canar, Dr. Öğr. Üy., *Çankırı Karatekin Üniversitesi*
C. Akça Ataç, Doç. Dr., *Çankaya Üniversitesi*
Can Donduran, Dr. Öğr. Üy., *İstinye Üniversitesi*
Can Umut Çiner, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Cansu Güleç Aras, Arş. Gör. Dr., *MEF Üniversitesi*
Ceren Urcan, Arş. Gör. Dr., *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Çağrı Erhan, Prof. Dr., *Altınbaş Üniversitesi*
Çınar Özen, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Çiğdem Nas, Doç. Dr., *Yıldız Teknik Üniversitesi*
Deniz Şenol Sert, Prof. Dr., *Özyeğin Üniversitesi*

Dilek Ağa, Doktora Adayı, *Kırıkkale Üniversitesi*
Doğan Demirkıran, Arş. Gör., *Üsküdar Üniversitesi*
Doğuş Sönmez, Arş. Gör., *Kadir Has Üniversitesi*
Emrah Özdemir, Doç. Dr., *Milli Savunma Üniversitesi*
Emre Feyzi Çolakoğlu, Dr. Öğr. Üy., *İstanbul Rumeli Üniversitesi*
Erdem Denk, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Erel Tellal, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Ersel Aydın, Prof. Dr., *Bilkent Üniversitesi*
Evren Küçük, Doç. Dr., *Kastamonu Üniversitesi*
Faruk Sönmezoğlu, Prof. Dr., *İstanbul Üniversitesi*
Fatih Özgüven, Doktora Adayı, *Trakya Üniversitesi*
Ferhat Durmaz, Öğr. Gör. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Fırat Yıldız, Doç. Dr., *Kastamonu Üniversitesi*
Filiz Katman, Dr. Öğr. Üy., *İstanbul Aydın Üniversitesi*
Fulya Köksoy, Doç. Dr., *Batman Üniversitesi*
Funda Keskin Ata, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Gizem Bilgin Aytaç, Dr. Öğr. Üy., *İstanbul Üniversitesi*
Gökhan Erdem, Dr. Öğr. Üy., *Ankara Üniversitesi*
Gülâyşe Ülgen Türedi, Arş. Gör. Dr., *Kırklareli Üniversitesi*
Harun Koçak, Arş. Gör., *Kastamonu Üniversitesi*
Hasan Selim Özertem, Dr., *Atılım Üniversitesi*
Hüsrev Tabak, Doç. Dr., *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
İlhan Uzgel, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
İnan Rüma, Doç. Dr., *İstanbul Bilgi Üniversitesi*
K. Onur Unutulmaz, Dr. Öğr. Üy., *Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi*
Kadri Kaan Renda, Dr. Öğr. Üy., *Hacettepe Üniversitesi*
Kamala Valiyeva, Dr. Öğr. Üy., *İstanbul Ticaret Üniversitesi*
Klevis Kolasi, Doç. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Levent Ürer, Prof. Dr., *İstanbul Aydın Üniversitesi*
M. Onur Gülbahar, Prof. Dr., *Batman Üniversitesi*
Mehmet Sait Dilek, Prof. Dr., *Atatürk Üniversitesi*
Mahmut Mazlum, Öğr. Gör. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Mehmet İlbey Çoban, Arş. Gör., *ODTÜ*
Melek Fırat, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*

Meliha Benli Altunışık, Prof. Dr., *ODTÜ*
Mesut Aslan, Dr. Öğr. Üy., *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Murat Demirel, Dr. Öğr. Üy., *Neşebir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
Muzaffer Ercan Yılmaz, Prof. Dr., *Uludağ Üniversitesi*
Nergiz Özkural Köroğlu, Prof. Dr., *Üsküdar Üniversitesi*
Nur Köprülü, Prof. Dr., *Yakın Doğu Üniversitesi*
Nuri Yeşilyurt, Doç. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Onur Ağkaya, Dr. Öğr. Üy., *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi*
Onur Kaya, Arş. Gör., *İstanbul Gelişim Üniversitesi*
Orhan Gafarlı, Dr. Öğr. Üy., *Ankara Üniversitesi*
Osman Ercan, Dr. Öğr. Üy., *Ardahan Üniversitesi*
Özenç Kıvanç Demir, Yüksek Lisans Öğrencisi, *Atılım Üniversitesi*
Özge Özkoç, Doç. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Özgehan Şenyuva, Doç. Dr., *ODTÜ*
Özlem Kaygusuz, Doç. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Özlem Tür, Prof. Dr., *ODTÜ*
Özüm Uzun, Doç. Dr., *ODTÜ*
Pelin Aliyev, Dr. Öğr. Üy., *Hasan Kalyoncu Üniversitesi*
Pınar Çağlayan, Dr. Öğr. Üy., *Uşak Üniversitesi*
Sanem Baykal, Prof. Dr., *TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi*
Selim Öterbülbul, Arş. Gör. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Selin Karana, Dr. Öğr. Üy., *Üsküdar Üniversitesi*
Selver Şahin, Doç. Dr., *Bilkent Üniversitesi*
Seriye Sezen, Prof. Dr., *Ankara Üniversitesi*
Sibel Utar, Arş. Gör., *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*
Sinem Akgül Açıkmeşe, Prof. Dr., *Kadir Has Üniversitesi*
Şerif Onur Bahçecik, Doç. Dr., *ODTÜ*
Tarık Oğuzlu, Prof. Dr., *İstanbul Aydın Üniversitesi*
Tolga Bilener, Dr. Öğr. Üy., *Galatasaray Üniversitesi*
Tuğçe Ersoy Ceylan, Doç. Dr., *İzmir Demokrasi Üniversitesi*
Tuğçe Kafdağlı Kuru, Dr. Öğr. Üy., *İstanbul Aydın Üniversitesi*
Tuğçe Kelleci, Arş. Gör. Dr., *Kabramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
Tuğçe Uraler, Doktora Adayı, *Altınbaş Üniversitesi*
Tunahan Yıldız, Doktora Adayı, *ODTÜ*

Tuncer Beyribey, Dr., *Bağımsız Araştırmacı*

Tülin Yanıkdağ, Dr., *İstanbul Üniversitesi*

Umut Bekcan, Doç. Dr., *Pamukkale Üniversitesi*

Ü. Gülsüm Polat, Prof. Dr., *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*

Yasin Atlıoğlu, Doç. Dr., *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

Yasin Gülyüz, Arş. Gör., *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*

Yelda Erçandırılı, Doç. Dr., *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi*

Zeynep Alemdar, Prof. Dr., *Okan Üniversitesi*

Zuhal Yeşilyurt Gündüz, Prof. Dr., *TED Üniversitesi*

İÇİNDEKİLER

Kongre Bildiri Başlığı

Sayfa Numarası

- 100. Yılda Dış Politikada “değişim vurgusu” ve “negatif miras okuması” 1
- Türk Dış Politikası’nın Değişmeyen Değişenleri 3
- Türkiye-AB İlişkileri: Mevcut Çerçeve ve İşleyiş Modaliteleri
Devam Edebilir mi? Etmeli mi? Ne Zaman, Ne Şekilde ve Nasıl Değişebilir? 4
- Türkiye’nin AB Süreci, Dış Politika ve Kimlik İlişkisi 5
- Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinin Siyasal-İktisadı 6
- Türk Gençlerinin Avrupa Birliği Algıları Üzerine Kısa bir İnceleme 7
- Kimlik, Milli Çıkar ve Soğuk Savaşın Gölgesinde
Türkiye ve Filistin Meselesi: 1923-1949 8
- Kimlik ve Dış Politika: Soğuk Savaş Yıllarında Türkiye-İsrail İlişkileri 9
- Soğuk Savaş Sonrası Türkiye-İsrail İlişkileri 10
- 21. Yüzyılda Türkiye-İsrail İlişkilerinin Seyri: Kırılmadan Normalleşmeye 11
- Türk Dış Politikası Yazımında Analiz Seviyesi Sorunsalı:
Türk-Rus İlişkileri Örneği (2003-2023) 12
- Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında Türkiye-Rusya İlişkileri 14
- Rus ve Türk Dünyaları: Çatışan Stratejik Vizyonlar mı,
Bir Arada Var Olma Fırsatı mı? 15
- Rusya Federasyonu’nda Türkiye Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi 17
- Birey Düzeyi Çerçevesinden Dış Politikayı Yorumlamak:
Türk Dış Politikası’nda Turgut Özal Faktörü 18
- Ecnebiperestlikten Monşerliğe: Türk Diplomatlarına Bakış Üzerine
Genel Bir Değerlendirme 20
- Soğuk Savaş Sonrası Türkiye-ABD İlişkilerinde Karadeniz 21
- Türk-Amerikan İlişkilerinde Yerleşik Kriz Dönemi (2013-2023) 23
- İktidar Mücadeleleri ve Öznellik İnşası Bağlamında
Türkiye- ABD İlişkilerini Anlamlandırmak (2002-2016) 24
- Uluslararası İlişkiler: Feminist Dış Politika ve Süregelen Barış Arayışı 26
- Siyasal Rejim ve Toplumsal Cinsiyet Eşit(siz)liği:
İstanbul Sözleşmesi Bağlamında Türkiye’de Toplumsal Çatışma İncelemesi 27
- Türk Dış Politikasına Eleştirel Bir Analiz:
2015 sonrası Suriye’de Sınır Ötesi Askeri Müdahaleler ve Yeni İnsancıl Politikalar 28
- Toplumsal Cinsiyet Körü Afet Yönetişimi:
Uluslararası Çerçeveler ve Türkiye’nin Afet Yönetimi 29

• Türkiye'nin Dış Politika Krizlerinde Koalisyon Hükümetlerinin Karar Alma Süreçleri	30
• Wilson İlkelerinin Cumhuriyet Kuruluş Felsefesine Etkileri	32
• Yapısalcı Gerçekçilik Perspektifinden Cumhuriyetin Yüz Yıllık Dış Politika Performansı	33
• Teknoloji, İklim ve Enerji: Türk Dış Politikasında Çağdaş Fırsatlar ve Tehditler	34
• CHP'nin Demokratik Sol İdeolojisi ve 42. Hükümet Döneminde Dış Politika: Teori ve Pratik	35
• Türk Dış Politikasının Partiler Üstü Niteliği Üzerine Bir Değerlendirme	37
• Türk Harp Sanayinde Bir Dönüm Noktası: Kıbrıs Sorununun Türk Ordusu Üzerindeki Etkisi, 1960-1974	39
• Türk Dış Politikasında Büyük Strateji ve Türk Savunma Sanayinin Dönüşümü: Fırsatlar ve Sınırlılıklar	40
• Türkiye'nin Nükleer Silah Politikası	41
• Türkiye'nin Katıldığı Uluslararası Askerî Harekâtlar	43
• 2010'lu Yıllarda Türk Dış Politikasında Asya-Pasifik Açılımı: Temel Motivasyonlar, Stratejik Hedefler ve Uygulamaya Yansımaları	44
• Türk Dış Politikasında Açılım Diplomasisi ve "Yeniden Asya Girişimi"	46
• Türkiye'nin AKP Döneminde Afrika'da İzlediği Politika Alt- Emperyalist midir?	47
• Türk Dış Politikasında Anti-Kolonyal Söylem: Afrika Örneği	49
• Bölgesel Politika Bağlamında Mısır Dış Politikası ve Türkiye	51
• Bölgesel ve Küresel Siyasetin Odağında Suriye Dış Politikası ve Türkiye ile İlişkileri	52
• Zafiyet ile Telafî Arasındaki Irak Dış Politikasında Türkiye	53
• 2011 Arap Ayaklanmaları Sonrası Ürdün - Türkiye İlişkileri: Fırsatlar ve Zorluklar	54
• Türkiye'nin Latin Amerika Aktivizmi: Türkiye-Venezuela İlişkileri	56
• Türk Dış Politikasının Yeni Doktrini: Girişimci ve İnsani Dış Politika	57
• Ukrayna'ya Yönelik Türk Dış Politikası: Karadeniz'de Statükonun Korunması	58
• Türkiye'nin Ortadoğu'daki Arabuluculuk Girişimleri: Süreklilik ve Değişim	60
• Türk Dış Politikasında Uluslararası Yargı Organlarına Güven(sizlik)	62
• 1982 Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi Öncesi ve Sonrasında Türkiye'nin Politikaları: Kayıplar ve Kazanımlar	63
• Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye Geçiş Dönemi Adaleti Karnesi	64
• Uluslararası İnsan Hakları Hukuku ve Türkiye Cumhuriyeti: 1923-2023	65
• Güç, Söylem ve Eylem Üçgeninde Türkiye'nin Prestij Politikası (2015-2023)	67
• Yeni Medya Alanında Denge Politikası Dijital Medya'da Türkiye Modeli	69
• Geç Kapitalizm, Ekolojik Emperyalizm ve Bölgesel Hegemonya: Türk Dış Politikasının Eko-Marksist Analizine Doğru	70
• 21. Yüzyıl Türk Dış Politikasında Transkafkasya	71
• Enerji Bağlamında Türkiye'nin Türkmenistan Politikası (1991- 2023)	73

• Aktörlerini Unutan Dış Politika: Kadınlar Nerede?	75
• Cumhuriyetin Sefireleri: Türk Diplomasisinde İş Bölümü, Temsil ve Toplumsal Cinsiyet	76
• Dış Politika Konusu Olarak Göç ve Toplumsal Cinsiyet	77
• Ukrayna Savaşı Süresince Avrupa Birliği'ne Karşı Durmak: AB'nin Rusya'ya Yaptırımlarına Türkiye'nin İtirazları	78
• Lider Diplomasisi Bağlamında Türk-Rus İlişkileri: İki Ülke, İki Dönem, Dört Lider	80
• Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesinde İngiliz Stratejisi Üzerine Genel Bir Değerlendirme	81
• İkinci Dünya Savaşı Öncesi Türkiye-İngiltere Yakınlaşması: Akdeniz İttifakı	83
• 1939 Türk-İngiliz-Fransız İttifakı Ne Zaman Sona Erdi?	85
• İkinci Dünya Savaşı Sürecinde Türk Dış Politikasındaki Denge Siyasetinin Anatomisi	86
• Türkiye'nin Kalkınma Yardımları ve Yeni Bağışçı (Donör) Ülke Rolü	87
• Türkiye'nin Dış Yardımları: Ne Kadar Özgün?	88
• Dış Politika Aracı Olarak Teknik İşbirliği: Türkiye-Brezilya Karşılaştırması	89
• Türkiye'nin Afrika'daki Gıda Diplomasisi Faaliyetleri: Sahel Örneği	91
• Türk Dış Politikasının Yeni Bir Finansal Etki Aracı: Dış Yardım	93
• Diplomaside Yeni Arayışlar: Çevrimiçi Türkiye	95
• Türk Dış Politikasında Yeni Bir Araç Olarak Savunma Sanayi: Fırsatlar ve Riskler	96
• Türk Diplomasisinde Yükselen Aktivizm ve Arabuluculuk: Uygulama Odaklı Yaklaşımdan Düşünsel Boyuta Geçiş	98
• Geçici İşçilerden Diasporaya: Türk Dış Politikası ve Almanya'daki Türkler	100
• Türkiye'de Sınır Politikalarının Dönüşümü: Vize Rejiminin Liberalleşmesinin Türkiye'ye Yönelen Uluslararası Göç Üzerindeki Etkileri	102
• Göç Sorunu Çerçevesinde Türkiye-Yunanistan İlişkileri: Krizler, Anlaşmazlıklar ve İnsan Hakları İhlalleri	104
• Cumhuriyetin Kuruluş Döneminin Büyük Stratejisi: Türk Dış Politikasına Yön Veren Planlar, İlkeler ve Davranışların Analizi	106
• İki Savaş Arası Dönemde Türkiye'nin Güvenliğinin İçi ve Dışı: Tehditler ve "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" Politikası	108
• Cumhuriyetin 100. Yılında Türk Dış Politikası ve Askeri Kültüründe Kore Harbi'nin Etkileri	109
• Türk Dış Politikasında Güvenlikleştirme: Aktörler, Araçlar, Amaçlar	110
• Türkiye - İran İlişkilerinde Yüzyıllık Komşuluk Kültürü	112
• 2010'lardan Günümüze Türkiye'nin Latin Amerika Politikası: 'Uzak Komşuluk' Arayışı mı; 'Çıkmaz Sokak' mı?	113
• 2015-2019 Yılları Arasında Türkiye-Avrupa Birliği İlişkilerinde Yaşanan Değişimin Söylem Analiziyle İncelenmesi	115
• Lübnan'da Yükselen Türkiye Karşıtı Söylemler Üzerine Bir Değerlendirme	117

• Kamu Personel Yönetimindeki Değişim Çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı'nın Memuriyet Kategorileri	119
• Demokrat Parti Döneminden 12 Eylül Askeri Darbesine Dışişleri Bakanlığı'nın Personel Yapısındaki Değişimin Temel Dinamikleri	120
• Dışişleri Bakanlığı Personel Rejiminin Dönüşümü: 1980 Askeri Darbesinden 2010 Teşkilat Yasasına	121
• Herkes Diplomat Olabilir ama Her Diplomat Büyükelçi Olamaz: 2010 sonrası Türk Dışişleri Bakanlığı Personel Rejimi	122
• Turizm Alanında Türkiye-Avustralya İlişkileri	123
• Turizm Alanında Türkiye-Çin İlişkileri	125
• Türk Dış Politikası'nda Kıbrıs'a Dair Literatürün Değerlendirilmesi	126
• Türkiye'nin Doğu Akdeniz Politikasının Yüz Yılı: Bir Orta Güç Olarak Türkiye'nin Neoklasik Realist Bir Analizi	127
• Türkiye ile Yunanistan'ın Karşılaştırmalı Deniz Üstünlüğü Analizi	128
• Eski Tecrübeler ve Yeni Aktörler: Türkiye'nin Suriye ve Irak'a Dair Algıları (1925)	130
• Türkiye'nin Stratejik Hesaplarını Anlamak: Bağdat Paketi'nden CENTO'ya Dönüşümün Bölgesel İlişkilere Yansıması	131
• İki İç Savaş Arası Dönemde Türkiye-Suriye İlişkileri	133

TÜRK DİPLOMASİSİNDE YÜKSELEN AKTİVİZM VE ARABULUCULUK: UYGULAMA ODAKLI YAKLAŞIMDAN DÜŞÜNSEL BOYUTA GEÇİŞ

Can DONDURAN

Dr. Öğr. Üy., İstinye Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü

Uyuşmazlıkların barışçıl yollarla çözümünde en etkin yöntemlerden biri olan arabuluculuğun teknik niteliklerine ve gerekliliklerine odaklanılarak müstakil bir eylem olarak ele alınması, sürecin içerisinde şekillendiği bağlamdan kopmasına yol açtığından tam olarak anlaşılmasına sebep olmaktadır. Yaygın eğilimin aksine, bir devlet tarafından gerçekleştirildiğinde arabuluculuk, bu devletin siyasi öncelikleri, beklentileri ve stratejilerinden etkilenir ve dış politikanın kendisi ya da bir parçası haline gelir. Diğer bir ifadeyle arabuluculuk, dış politikanın farklı araçlarla devamıdır. Devletlerin, diğer pek çok konuda olduğu gibi bu yöndeki dış politika tercihleri, uluslararası sisteme ilişkin algıları, iç politika kaygıları, uluslararası alandaki amaç ve öncelikleri gibi çeşitli faktörlerden etkilenerek şekillenir. Bir dış politika aracı olarak arabuluculuğun sağlıklı bir analizi yalnızca bu çerçeveden yaklaşıldığında mümkündür. Bu çalışma, bir dış politika aracı olarak arabuluculuğun Türk Dış Politikasında (TDP) uygulama odaklı düzlemden, normatif ve düşünsel düzleme yerleştirilmesini ve günümüzdeki konumunu incelemektedir.

TDP özelinde arabuluculuğun bir araç olarak kullanılması, 1980'li yılların sonlarından itibaren ortaya çıkmaya başlayan bir eğilimdir. Bu süreçte ve sonrasında Türkiye, özellikle komşu olduğu bölgelerdeki pek çok çatışmada arabulucu rolü oynamış veya bu yönde girişimlerde bulunmuştur. Bu dönemde Avrupa Birliği'ne entegrasyon sürecini desteklemesi ve yeni şekillenmekte olan düzende Türkiye'nin stratejik konumunun güçlenmesi gibi saiklerle yapılan bu tercih, genel olarak arzulan sonuçları doğurmaktan uzak olsa da TDP açısından kıymetli bir anlayışın filizlenip serpilmesini sağlamıştır. Edinilen tecrübeler, ileriki dönemlerde Türkiye'nin arabuluculuğa yönelik daha bütüncül ve kapsamlı bir bakışla yaklaşmasına katkıda bulunarak, TDP açısından önemli fırsatlar sunmuştur.

Zaman içerisinde arabuluculuk, Türkiye'nin geniş dış politika yelpazesinin önemli parçalarından biri haline gelmiş ve uluslararası kimliğinin belirgin özelliklerinden birine dönüşmeye başlamıştır. Özellikle 2000'li yıllarından ortalarından itibaren TDP içerisinde arabuluculuk bir siyasi girişim olarak kurgulanmış ve konunun düşünsel arka planı, bu girişimin odak noktası olarak belirlenmiştir. Türkiye, 2010 yılından bu yana BM, AGİT ve İİT olmak üzere üç farklı uluslararası örgütte arabuluculuk dostlar ve temas gruplarının eş başkanı olan tek ülkedir. Bu örgütler nezdinde gerçekleştirilen çalışmalar, öncelikli olarak arabuluculuk kullanımının yaygınlaşması, diplomatik kadroların bu konuda eğitilmesi ve yetkinliğinin artırılması ve gerekli kurumsal altyapının inşa edilmesi gibi alanlarda yoğunlaşarak arabuluculuğa ilişkin mevcut kapasitenin geliştirilerek genişletilmesini hedeflemektedir. Ayrıca, uluslararası seviyede ortak bir standardın oluşturulması da bu çabaların norm inşası boyutunda merkezi bir konumdadır. Bu dönemde gerçekleştirilen "İstanbul Arabuluculuk Konferansları", "İİT Üyesi Ülkeler Arabuluculuk Konferansları" ve İİT ülkelerinden genç diplomatlara yönelik olarak düzenlenen "Barış İçin Arabuluculuk Sertifika Programı" gibi girişimler, Türkiye'nin öncülük ettiği adımların başında gelmektedir. Son dönemde

arabuluculuk konusunda gözlemlenen bu dönüşüm, esasen Türk diplomasisinde artan revizyonist eğilimi yansıtan ve farklı uygulamaları da içeren çok katmanlı girişimci faaliyetlerin bir parçasıdır.

Bölgesel ve küresel ölçekte aktivist bir dış politika kimliğinin inşasına katkıda bulunması adına, arabuluculuğa yönelik olarak merkezine sahadaki uygulamaları alan yüksek maliyetli bir yaklaşımdan uzaklaşmış, düşünsel ve kurumsal alana yoğunlaşan bir bakış benimsenmiş ve Türkiye, uluslararası düzlemde bu yöndeki inisiyatiflerde öncü bir konuma gelmiştir. Bu girişimler, arabuluculuğa diplomatik ve düşünsel zeminde katkıda bulunurken, iki kulvar arasındaki etkileşimi artırmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, uluslararası arabuluculuk kapasitesinin geliştirilmesi, modern gerekliliklere uygun kurumsal normların oluşturulması ve bu konuda bir farkındalık ve bilgi birikimi yaratılması arayışı, son dönemde TDP açısından en temel faaliyet alanlarından birisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arabuluculuk, Çatışma çözümü, Diplomatik aktivizm, Türk dış politikası